

Höglund inympar en rejäl dos hjärta och energi i *Så som i himmelen*

Regissören Jakob Höglund gör ingen hemlighet av att identifikationen med huvudrollen har varit en drivande kraft för honom i uppsättningen av *Så som i himmelen* på Helsingfors stadsteater. Och det är bara att tacka och ta emot. Niin kuin taivaassa (*Så som i himmelen*). Manus: Kay & Carin Pollak. Sångtexter: Carin Pollak & Fredrik Kempe.

Manusöversättning: Aino Piirola. Översättning av sångtexterna: Maija Vilkkumaa. Musik: Fredrik Kempe. Regi: Jakob Höglund. Musikalisk ledning: Eeva Kontu. Scenografi: Sven Haraldsson. Dräkter: Samu-Jussi Koski. Ljus: William Iles. Ljud: Kai Poutanen. Video: Toni Haaranen. I rollerna: Tuukka Leppänen, Oona Airola, Emilia Nyman, Puntti Valtonen, Antti Timonen, Anna Victoria Eriksson, Jaakko Lahtinen, Sanna Majuri, Olli Rahkonen, Sinikka Sokka, Tuomas Uusitalo, Raili Raitala, Kari Mattila, Helena Haaranen, Iivari Luomala, Miska Lundberg m.fl. Premiär på Helsingfors stadsteater 26.8.

Kay Pollaks succéfilm från 2004, *Så som i himmelen*, delade kritikerkåren. Vissa irriterade sig över dess drag av propaganda för hans new age-färgade självhjälpspsykologi, medan andra föll pladask för berättelsens otvungna emotionalitet och varmt bultande medmänskliga hjärta.

Jag hade, i egenskap av filmkritiker, hört till den senare gruppen och det enda överraskande med att filmen transformerats till musikal är att det skedde så sent som för tre år sedan. Ett bärande tema är trots allt musikens helande kraft och även om det kan tyckas smått förvånande att **Stefan Nilsson**, som skrev den hyllade originalmusiken, inte tonsatte musikalen är det inte svårt att förstå varför valet föll på **Fredrik Kempe**.

Melodifestivalgurun och eminente låtsnickraren Kempes stora trumf är mångsidigheten, som ändå inte blir till ett självändamål. Den stilistiska brokigheten – allt från gospel, rock'n'roll och gamla tiders shownummer till smäktande ballader, folkligt färgade förtoningar och maffiga orkestrala passager – är uppfriskande, men ändå känns helheten föredömligt väl sammanhållen.

Helt och hållet har väl Kempe inte lyckats undvika vissa musikalklichéer, men fräschören överväger och partituret fungerar genomgående i fruktbar samklang med texten och dramaturgin. Speciellt skoj att notera var körens aktiva roll – okej, det handlar ju faktiskt om en kör – och ensemblerna var såväl musikaliskt som sceniskt elaborerade på ett stundtals rätt så avancerat sätt.

Liv och rörelse

Ja, hur fungerar då scenversionen av den hjärteknipande och tillika trösterika storyn om dirigenten, som av hälsoskäl återvänder till de norrländska hemsoporna för ett tillbakadraget liv bortom de internationella rampljus, bara för att se sig insyltad i såväl ortens musikliv som dess stundtals nog så turbulenta sociala, och amorösa, svängar?

Som smort, faktiskt. Regissören **Jakob Höglund** gör ingen hemlighet av att identifikationen med huvudrollen har varit en drivande kraft bakom processen och när Höglund i dagens läge inte tycks kunna ta ett steg fel är det bara att tacka och ta emot.

Som brukligt är det liv och rörelse på den höglundska scenen och ensemblen var aktivt i farten som scenarbetare. Samtliga medverkande hade flera bollar i luften, men hjärtat tappades ändå aldrig bort på vägen.

Sven Haraldsson samarbetade med Höglund i Åbo stadsteaters kritikerrosade *Cabaret* - uppsättning i fjol och hade nu skapat en, i sin avskalade minimalism, smått genial scenografi. Diverse rör, pelare om man så vill – delvis manövrerade av de medverkande – fungerade som allt tänkbart från träd till kyrkbänkar och dörrar och kontrasten till **Samu-Jussi Koskis** rörande realistiska dräkter var lika skön som nödvändig. Och, som guldkant på det hela: en sedvanligt urstark insats i orkesterdiket av **Eeva Kontu** och hennes tolvhövdade ensemble.

Hudlös känslsamhet

Ingen som sett filmen glömmar **Michael Nyqvists** makalösa tolkning av Daniel Daréus och visst stod det skrivet i stjärnorna att Första linjens egen förste älskare, **Tuukka Leppänen**, en vacker dag axlar den manteln. Hans tenor är inte stor, men väl fokuserad och framför allt kändes hans sceniska apparition helt rätt. **Oona Airolas** Lena var en mänskligt varm och visuellt trovärdig uppenbarelse, även om hennes flickaktigt höga stämma kan dela åsikterna.

Och visst; den stora filmhitten, *Gabriellas sång*, är naturligtvis medtagen. Allt annat vore otänkbart, inte minst när den görs med en sådan hudlös känslsamhet och vokal intensitet som nu av **Emilia Nyman**. Konkurrenten är grym med **Helen Sjöholm** i filmen och operastjärnan **Malena Ernman** i musikalerna, men Nyman kör sitt eget race och står för föreställningens i särklass starkaste vokalnummer.

I övrigt handlar det om en utpräglad kollektiv insats och utan att förglömma en endaste av de medverkande vill jag lyfta fram **Punnti Valtonens** hyperaktive handelsman och köraktivist Arne, **Antti Timonens** skenhelige kyrkoherde Stig samt, varför inte, **Olli Rahkonen** som samhällets kusligt realistiskt tecknade bad guy och hustrumisshandlare Conny.

Urproduktionen på Oscarsteatern blev en veritabel succé och det talades om en ny *Kristina från Duvemåla*. Det är väl att ta i, men visst uppfyller stycket samtliga krav som kan ställas på en internationell stormusikal. Segertåget kom av sig på grund av pandemin, men nu torde världen ligga öppen.